

Kwaliteitseisen aan beplanting

Plantmateriaal moet voldoen aan verschillende kwaliteitseisen die gelden voor beplanting. Toezicht en controle hierop is hierbij erg belangrijk. In dit document staan voor alle beplantingsvormen die de gemeente toepast de eisen beschreven.

Naast onderstaande eisen is ook de RAW standaard 2005 van toepassing. Deze bevat eisen op de volgende aspecten;

- De planttijden in maanden
- De omstandigheden van de grond waarin geplant wordt
- De weersomstandigheden tijdens het planten
- Hoe de maten van de gewassen gemeten moeten worden.

Algemeen

Vervoeren plantmateriaal

- Geen plantmateriaal vervoeren naar en op het werk bij een buitentemperatuur lager dan 0 °C
- Tijdens het transport van plantmateriaal in open vervoermiddelen naar en op het werk, het plantmateriaal water- en winddicht afdekken

Leverantie

- De levering van het plantmateriaal mag niet plaatsvinden voor dinsdag 08:00uur.
- Opgebost plantmateriaal direct na aankomst op het werk losmaken.
- Plantmateriaal dat niet op de dag van levering verwerkt wordt direct opkuilen.
- Plantmateriaal moet bij aankomst op het werk per soort, variëteit, herkomst en producent zijn voorzien van een kenmerk.

Inname en reclamaties

- Klachten over planten die niet voldoen aan de overeengekomen voorwaarden of welke zichtbare gebreken hebben, moeten schriftelijk worden ingediend binnen 6 werkdagen na de aflevering. De datum van het poststempel of de fax is hierbij bepalend.

Eisen NAK-tuinbouw of plantenpaspoort

- Plantmateriaal moet soortecht zijn en vrij van ziekten conform het 'Certificeringsreglement voor Laan- en Sierbomen' van de NAK-tuinbouw.
- Afgeleverd plantmateriaal dient minimaal van 'EG kwaliteit' te zijn, dit dient op de afleverbon vermeld te staan, evenals het aansluitnummer bij NAK-tuinbouw.

Bomen

Algemeen

- Kwaliteitsnormering van Laan- en Parkbomen, 1989 van de Stichting Kwaliteitsnormering van Boomkwekerijgewassen (ISBN 90-322-2554-5) is van toepassing.
- Bomen dienen de in de offerteaanvraag genoemde maatvoering te hebben op het moment van inschrijven.
- De voorkeur gaat uit naar Nederlands of gebiedseigen geteeld plantmateriaal. Herkomst conform geldende rassenlijst bomen.
- (Grote) partijen dienen naast hun afkomst en soort uniform te zijn qua habitus, groeiwijze en – ritme en samenstelling van de kluit.
- Van een partij dient ten minste 80% van de bomen identiek te zijn.

Wortels

- Voor de wortelkluit worden de volgende maten gehanteerd;

Verhouding stamomtrek en wortelmasa				
Stamomtrek op 100cm boven wortelhals	korfmaat	doorsnede kluit in cm	inhoud container in L	Aantal keer verplant
6-8	-	25	5-10	2
8-10	1	30	15	2
10-12	2	40	25	2
12-14	3	45	50	2
14-16	3	45	50	3
16-18	4	55	65	3
18-20	4	55	65	3
20-25	5	70	100	4
25-30	6	80	150	4

Als vuistregel voor de maatvoering voor de kluit wordt gehanteerd: De diameter van de kluit moet ten minste 10x de stamdiameter (op 100cm) zijn.

- Gestelwortels moeten rondom en regelmatig zijn ontwikkeld.
- De wortelkluit moet vrij zijn van wurgwortels, kruisende, ronddraaiende of knikkende wortels.
- De wortelpruik moet vrij zijn van (onnodige) mechanische, parasitaire, chemische en klimatologische beschadigingen.
- De wortelkluit is zichtbaar vrij van wortelknobbel ziekte (*kankerweefsel dat wordt gevormd na infectie door de Agrobacterium*)
- De boom moet gegroeid zijn in de grond waaruit de kluit bestaat of waarmee de container is gevuld; er mag geen sprake zijn van een kunstmatig gevormde kluit.
- De draden van de plantkorf mogen geen contact maken met de wortelhals of wortelaanzetten van de boom.
- De kluit moet stabiel zijn en mag niet uiteen vallen als het verpakkingsmateriaal wordt verwijderd, in het geval van een container.
- Plantkorven moeten bestaan uit uitgegloeid draad en volledig verteerbaar materiaal (natuurjute).

Wortelhals en stam

- Indien mogelijk boom met eigen stam leveren
- Onderstammen mogen niet op de lijst@@ voorkomen
- Een ent moet volledig en gelijkmatig zijn vergroeid met de stam en/of onder- of tussenstam.
- De boom moet vrij zijn van fysieke, mechanische, parasitaire, chemische en klimatologische beschadigingen.
- De boom moet een rechte stam en doorgaande spil hebben met een geringe kromming van maximaal 5 cm. (de gemeten afwijking tussen begin- en eindpunt van de kromming in horizontale richting).
- De boom moet een goede lengte-dikteverhouding hebben om de kroon zelfstandig te kunnen dragen.
- Zonnebrandgevoelige soorten moeten een beveerde stam hebben of zijn ingewikkeld in jute.
- De stam moet vrij zijn van vruchtlichamen van schimmels, gaatjes en scheurtjes, al dan niet gepaard gaand met afscheiding.

Kroon

- De boom moet een consistente groei vertonen, welke te herkennen is aan de gelijkmatige scheutlengte en een gelijkmatig vertakkingspatroon.
- De boom moet vrij zijn van ziekten en beschadigingen.
- In de bovenste helft van de kroon moeten ten minste 4 hoofdtakken voorkomen die niet ouder zijn dan 2-3 jaar.
- Snoeiwonden mogen maximaal 50% van de stamdiameter bedragen, met een marge van 5mm.
- De kroon dient vrij te zijn van probleemtakken zoals met de harttak concurrerende gesteltakken, dubbele toppen en plakoksels.

- De 'klik' (afgestorven scheuteinden) moet voor aflevering zijn verwijderd.
- Probleemtakken mogen bij aflevering niet recent zijn verwijderd, maar moeten reeds (gedeeltelijk) zijn overgroeid.
- De stamlengte moet minstens 180 cm zijn.

Opslag en transport kluitbomen

- Het laden en lossen van bomen met kluit mag uitsluitend plaatsvinden door gebruik te maken van zachte hijsbanden en/of daartoe geschikte boomkluihaken.
- Opslag van bomen met kluit kan bovengronds plaatsvinden in de tussenliggende periode tussen medio oktober en medio april.
- Bij strenge vorst moeten de kluiten worden afgedekt met isolerend materiaal.
- Bij droogte moeten de kluiten regelmatig worden bevochtigd.
- Transport van bomen dient plaats te vinden door middel van een volledig met zeil afgesloten vrachtauto of aanhanger.

Bijzondere bomen

- Bij laanbomen is aanvullend op het bovenstaande de stamlengte minimaal 225-250cm, m.u.v. geveerde bomen in verband met zonnebrand.
- De kwaliteitseisen voor leibomen verschillen per project, Er wordt uitspraak gedaan over het aantal etages van de leiboom en de afstand vanaf de grond tot de eerste etage.
- Veren moeten recht en onbeschadigd zijn, een doorgaande kop en regelmatig met zijtakken bezet zijn.

Bosplantsoen

- De plantensoorten dienen goedgekeurd te zijn voor de handel door NAK-tuinbouw.
- Plantmateriaal dient voor wat betreft leeftijd, lengte, diameter en lengte-diameterverhouding te voldoen aan NEN 7412 (samenvatting staat beschreven in 'Kwaliteit en keuring van plantmateriaal, uitgegeven door IPC Arnhem in 2005 ISBN 90-74481-21-3)
- De sortering van het plantmateriaal dient regelmatig te zijn binnen de aangegeven maten.
- Onderslag dient te zijn verwijderd
- Plantmateriaal dient goed te zijn afgerijpt, onbeschadigd, ziektevrij en zonder schimmels en andere schadelijke organismen.
- Wortels mogen geen sporen van verdroging vertonen
- Voor boomvormende soorten dient er een doorgaande spil aanwezig te zijn, zonder sterke krommingen.
- Er moet bij voorkeur gebruik gemaakt worden van autochtoon genenmateriaal.

Heesters

- De lengte van de heester is de verticale afstand tussen de wortelhals/kluit en de bovenkant van de top van de plant
- De kluiten moeten zijn ingegaasd en de wortels moeten een geheel vormen met de grond waarin de planten zijn gegroeid.
- De potten en containers dienen tenminste voor 90% gevuld te zijn met grond en wortelmasse.
- De planten moeten een goed doorwortelde, vochtige potkluit hebben met beperkte wortels buiten de pot (alleen eenjarige worteleinden mogen uit de pot komen).
- Planten dienen in schone potten vrij van onkruid en / of (lever)mos geleverd te worden.
- De minimale lengtemaat is 40/60

Vaste planten

- Planten dienen goed rechtop in de pot te staan
- De pot dient tenminste voor 90% gevuld te zijn met plantenwortels en grond.
- De planten moeten een goed doorwortelde, vochtige kluit hebben met beperkte wortels buiten de pot (alleen eenjarige worteleinden mogen uit de pot komen).
- De minimale potmaat is P11
- Bij herfstleveringen dienen de planten niet te laag boven de pot te zijn afgesneden (i.v.m. vorstschade)

Bloembollen

- Bloembollen moeten voldoen aan de normen als gesteld voor de betreffende bolgewassen in de BKD-kwaliteitsvoorschriften bloembollen (PVS verordening van 10 december 1985) en de Fytosanitaire Exportinstructies van Plantenziektkundige Dienst.

Gras en kruidenmengsels

- Graszaadmengsels moeten zijn samengesteld uit de in de geldende rassenlijst voorkomende rassen.
- Kruidenmengsels dienen rasecht en raszuiver te zijn.
- Graszoden dienen 20mm dik te zijn (afwijkend t.o.v. RAW 51.06.06 lid 2)

Rozen

Er wordt onderscheid gemaakt in twee soorten rozen; thee-hybriden en heesterrozen. Voor deze laatste zijn de eisen van heesters van toepassing.

Thee-hybriden voldoen aan de A-Kwaliteit van rozen, dit houdt in dat ze 3 rechtopstaande takken, en een stevig wortelgestel hebben.